

China en de doden

Leven met de geesten

Het leven en de dood zijn in China als Yin en Yang. Ze horen bij elkaar en zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Chinezen geloven dat een geest uit drie delen bestaat.

Als je wilt weten hoe mensen in het leven staan, dan kun je dat te weten komen door te kijken naar hoe ze denken over de dood. Ja, de manier waarop de dood wordt ervaren in China, vertelt heel veel over het leven daar. Want leven en dood zijn als Yin en Yang onlosmakelijk met elkaar verbonden. En om te weten te komen hoe de dood wordt ervaren, kun je natuurlijk het beste kijken naar wat er gebeurt als er iemand doodgaat.

Een Chinese begrafenis. Kijk maar eens mee. Die begint met de uitnodiging: de priester nodigt de geest van de dode uit om deel te nemen aan de ceremonie. Dat wil zeggen: een déél van de geest. Ja, want de Chinezen geloven namelijk dat een geest uit drie delen bestaat. Één deel blijft bij het lichaam op het kerkhof, één deel keert terug naar huis en woont in de huistempel om van daaruit te waken over de familie. En het derde deel - ja, dat deel moet de hemel zien te bereiken. En da's helemáál geen makkelijke klus, want er zijn veel hindernissen. En precies daarover gaat de begrafenisceremonie. Het is bij wijze van spreken een springplank voor de geest om zo dicht mogelijk bij de hemel te komen.

De muziek en de zang zorgen voor het troosten en geruststellen van de ziel. Er is zelfs een professionele huilster! Ze haalt herinneringen op aan de overledene, verwoordt het verdriet van de familie en zingt ter ere van de overledene. En dan maar hopen dat de geest van de dode in de hemel komt, want in die hel is het echt niet lollig! De geest moet daar boete doen voor alle dingen die hij als mens heeft verprutst. Echt afzien! Niet alleen door de martelingen van duivels, helwachters en demonen. Maar vooral door de onvervulbare verlangens. De honger en dorst in de hel zijn ondraaglijk! Eten en drank zijn er wel aanwezig, maar de geesten kunnen er niet van eten of drinken. Het is een ongelofelijke kwelling, die hel.

Gelukkig hoef je niet voor eeuwig in de hel te blijven. Want als je boete hebt gedaan, dan kan de Koning van de Hel je ook laten gaan, en dan kun je naar de hemel. Wat ook een geluk is, is dat de levenden de geesten kunnen helpen. Ja, ze kunnen het verblijf in de hel iets aangenamer maken en zelfs verkorten. En dat niet alleen door van alles aan de dode mee te geven wanneer hij wordt begraven, maar ook door hem cadeaus te geven. Geld, kleren, een TV, auto, laptop, dingen die de geest een iets comfortabeler bestaan geven in de hel. Door deze cadeau's te verbranden - door ze als het ware van hun tastbaarheid te ontdoen - komen ze ook in de geestenwereld terecht.

Die zorg voor de geesten is vooral belangrijk tijdens de geestenmaand. Ja, de zevende maand van elk Chinees jaar is Geestenmaand. Aan het begin van deze maand worden de poorten van de hel opengezet en reizen de geesten naar de wereld van de levenden. Ze gaan dan op zoek naar hun familie en vrienden en leven er een maand mee samen. Om al die gekwelde geesten en demonen te helpen, en ook om te voorkomen dat ze zich gaan wreken bij je, serveren de mensen hen allerlei lekkers. Want tijdens deze maand zijn niet alleen de poorten van de onderwereld open - ook de kelen van de geesten staan wagenwijd open.

Pudu noemen ze deze ceremonie. En tijdens de geestenmaand wordt het georganiseerd op elke straathoek van zuid-China en Taiwan. Men gelooft ook dat de geesten van mensen die op een onnatuurlijke manier zijn gestorven - door zelfmoord, een ongeluk of door te verdrinken - blijven ronddolen in de mensenwereld op zoek naar een rustplaats. Voor hen worden in die geestenmaand speciale pudu rituelen georganiseerd - met grote optochten en feestmalen, zoals hier in Keelung - in het noorden van Taiwan.

Ik snap nu wel waarom Chinezen het zo belangrijk vinden om een zoon te krijgen. Want je zoon is namelijk verantwoordelijk voor alle belangrijke rituelen na je dood, zodat je geest makkelijk naar de hemel kan gaan. En voor die zoon is het belangrijk om goed voor zijn vader en moeder te zorgen, omdat zij dan later - vanuit de geestenwereld - goed zullen waken over het geluk van zijn gezin. Ja, in China zijn leven en dood nauw met elkaar verbonden.